

ผลของการใช้การพยาบาลระบบสนับสนุนครอบครัวในหอผู้ป่วยภาวะวิกฤต
ต่อระดับความวิตกกังวลของครอบครัวผู้ป่วย : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี

นางสาวคณินิต บุรีเทศน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-879-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF USING OF FAMILY SUPPORTING NURSING SYSTEM
IN INTENSIVE CARE UNIT ON THE PATIENTS' FAMILY ANXIETY LEVEL : A CASE
STUDY OF CHONBURI REGIONAL MEDICAL CENTER

Miss Kanungnit Bureetes

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Nursing Administration Program

Graduate School

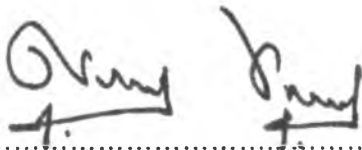
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-879-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้การพยาบาลระบบสนับสนุนครอบครัวในหอผู้ป่วยภาวะวิกฤต
ต่อระดับความวิตกกังวลของครอบครัวผู้ป่วย : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาล
ศูนย์ชลบุรี
โดย นางสาวคณินิต นุรีเทศน์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พ.ต.ต.(หญิง) พวงเพ็ญ ชุณหปราณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

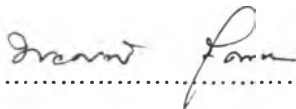

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหปราณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รำไพ สุขสวัสดิ์ ณ อยุรยา)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

คณิงนิต บุรีเทศน์ : ผลของการใช้การพยาบาลระบบสนับสนุนครอบครัวในหอผู้ป่วยภาวะ
วิกฤตต่อระดับความวิตกกังวลของครอบครัวผู้ป่วย:ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี
(EFFECTS OF USING OF FAMILY SUPPORTING NURSING SYSTEM IN
INTENSIVE CARE UNIT ON THE PATIENTS' FAMILY ANXIETY LEVEL: A CASE
STUDY OF CHONBURI REGIONAL MEDICAL CENTER.) อ.ที่ปรึกษา :
รศ. ดร. พ.ต.ต. (หญิง) พวงเพ็ญ ชุณหปราณ, 140 หน้า, ISBN 974-638-879-7.

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้การพยาบาลระบบ
สนับสนุนครอบครัวในหอผู้ป่วยภาวะวิกฤตต่อระดับความวิตกกังวลของครอบครัวผู้ป่วย กลุ่มตัวอย่าง
คือครอบครัวของผู้ป่วยภาวะวิกฤตจำนวน 30 คน ได้จากการเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง และแบ่งเป็น
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยจับคู่ตาม เพศ และลักษณะของความสัมพันธ์กับผู้ป่วย กลุ่มทดลอง
ได้รับการพยาบาลระบบสนับสนุนครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การได้รับข้อมูล การได้อยู่
ใกล้ชิดผู้ป่วย การมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย และการให้กำลังใจและระบายความรู้สึก เครื่องมือที่ใช้คือ
แผนการพยาบาลระบบสนับสนุนครอบครัวผู้ป่วย และแบบประเมินความวิตกกังวล เครื่องมือมีความตรง
ตามเนื้อหาและมีค่าความเที่ยง.81 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย t-test ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ระดับความวิตกกังวลของครอบครัวผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลระบบสนับสนุนครอบครัว
หลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ระดับความวิตกกังวลของครอบครัวผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลระบบสนับสนุน
ครอบครัวลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิติต ดนิงนิต บุรีเทศน์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.ชอุณหปราณ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -.....

3970189136 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEYWORD: FAMILY SUPPORTING NURSING SYSTEM, INTENSIVE CARE UNIT, ANXIETY
KANUNGNIT BUREETES : EFFECTS OF USING OF FAMILY
SUPPORTING NURSING SYSTEM IN INTENSIVE CARE UNIT ON
THE PATIENTS' FAMILY ANXIETY LEVEL : A CASE STUDY OF
CHONBURI REGIONAL MEDICAL CENTER. THESIS ADVISOR : ASSO.
PROF. POLICE MAJOR PAUNGPHEN CHOONHAPRAN, Ph.D. 140 pp.
ISBN 974-638-879-7.

The purpose of this quasi experimental research was to study the effects of family supporting nursing system on the level of anxiety of patients' families in intensive care unit. The research sample consisted of 30 patients' families, selected by purposive sampling and assigned to one control and one experimental group by match pairs technique, considering the following variables, sex and the relationship with patient. The experimental group received the family supporting nursing system which composed of 4 phases : receiving information, being with the patient, participating in caring the patient and personal support and ventilation. Research instrument developed by the researcher were the nursing supporting plan and the anxiety questionnaire. The instruments were tested for content validity and the reliability was .81. The data were analyzed by t-test.

The research findings were as follows :

1. The post test of anxiety level of patients' families in the experimental group was significantly lower than that of the pre test at .05 level.
2. The post test of anxiety level of patients' families in the experimental group was significantly lower than that of the control group at .05 level

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิติ..... อภรณ์มาศ นุรี/กมลพ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อภิวัฒน์ งาม.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาและความดูแลอย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.พ.ต.ต.(หญิง) พวงเพ็ญ ชูณหปราณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ไร่ไพ สุขสวัสดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และการเรียนรู้ที่มีประโยชน์แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย ICU และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณคุณดวงพร ศรีจันทร์วงศ์ที่ช่วยเหลือในเรื่องสื่อคอมพิวเตอร์ในงานวิจัยนี้

ขอรำลึกถึงพระคุณพ่อแม่ ที่ได้ให้กำลังใจและโอกาสในการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโททุกท่าน ทั้งสาขาการบริหารการพยาบาลและสาขาพยาบาลศึกษาที่ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดีมาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณิงนิต บุรีเทศน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐาน.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ผู้ป่วยภาวะวิกฤต.....	10
ความวิตกกังวล.....	18
ครอบครัว.....	30
การพยาบาลระบบสนับสนุนครอบครัวผู้ป่วยวิกฤต.....	41
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผลการวิจัย.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	85
รายการอ้างอิง.....	86
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	94
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	96
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	100
ประวัติผู้วิจัย.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ตามลักษณะ ของ เพศ และความสัมพันธ์กับผู้ป่วย..... 55
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ เพศ ระดับการ ศึกษา ลักษณะความสัมพันธ์กับผู้ป่วย และความรุนแรงของการเจ็บป่วย ของผู้ป่วย..... 69
3	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความ วิตกกังวลก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และความแตกต่างระหว่าง ก่อน-หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นรายคู่..... 70
4	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลก่อนและ หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....74
5	เปรียบเทียบค่า pairs-t ของค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวล และความ แตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวล ก่อนการทดลอง และ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..... 75
6	เปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง..... 77

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 การให้บริการผู้ป่วยในภาวะวิกฤต.....	12
2 ขอบเขตการบริการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤต.....	13
3 แสดงการเกิดความวิตกกังวล.....	26
4 เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	73
5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	76